

Nosi tel :	MTSP
Ime na Proektot:	Unapreduvawe na statusot na ` enata Romka vo R.Makedoni ja
Peri od na PI ani rawe:	2008 - 2010

LOGI ^KA RAMKA

1. General na i dol goro-na cel :	a. Kval i tati vni i Kvanti tati vni i ndi katori za napredok:	b. Izvor na i nformaci i :	v. Ri zi ci i Pretpostavki
Unapreduvawe na statusot na ` enata Romka i nejzi no i ntegri rawe vo sferi te na op{ testvenoto ` i veewe;			
Cel i i o-ekuvani promeni OBRAZOVANI E	a. Kval i tati vni i Kvanti tati vni i ndi katori za napredok:	b. Izvor na i nformaci i :	v. Ri zi ci i Pre tpostavki
<u>Cel 1:</u> Zgol emeno u-estvo na ` eni te Romki za 10% na si te ni voa na obrazovani e na godi { no ni vo;	<u>Kval i tati vni :</u> <ul style="list-style-type: none"> Obezbeduvawe na potrebni te usl ovi za real i zaci ja na <u>akti vnosti te;</u> Utvrden broj na nepi smeni Romki i na oni e so nezavr{ eno osnovno obrazovani e; <u>Kvanti tati vni :</u> <ul style="list-style-type: none"> Mi ni mum 20 opi smeneti Romki vo 10 op{ ti ni na godi { no ni vo; Mi ni mum 200 od utvrdeni ot broj osi pani Romki vrateni vo osnovni u-ili i { ta; Dadeni sti pendii za Romki zapi { ani vo sredno (na godi { no ni vo) i za si te Romki zapi { ani na uni verzi teti te vo Makedoni ja; 	<ul style="list-style-type: none"> MON i Bi ro za razvoj; 	<u>RI ZI CI</u> <ul style="list-style-type: none"> Nedovol na moti vi ranost za vkl u-uvawe vo programata za opi smenuvawe (devojki te, ` eni te i nastavni ci te) Li mi ti ran prostor vo nekoi u-ili i { ta za f ormi rawe paral el ka; Neobezbedeni f i nansi i za dodel uvawe sti pendii od VI adata i MON; <u>PRETPOSTAVKA:</u> <ul style="list-style-type: none"> Cel okupni te napori na R. Makedoni ja za dosti gnuvawe na MRC mo ` at da go zabrzaat procesot na opi smenuvawe na ` eni te; Postoe-ki te zakonski regul ati vi za zado ` i tel no osnovno i sredno

			obrazovani e i Zakon za obrazovani e na vozrasni ;
Pl anirani uslugi i o-ekuvani konkretni rezultati :	Kvalitativni i Kvantitativni indikatori za napredok:	b. Izvor na informacii :	v. Rizici i Pretpostavki
<p><u>Uslugi (za cel 1) OBRAZOVANI E:</u></p> <p>1.1. Opi smenuvawe na nepi smeni te Romki vo 10 op{tini (steknuvawe formalno osnovno obrazovani e);</p> <p>1.2. Reintegri rawe na osipani Romki vo osnovno obrazovani e i vo sredni u-ili{ta (od 7 - 15 god. i od 15 do 35god.) i prevencija na osipuvaweto od u-ili{tata;</p> <p>1.3. Dopolnitelna podr{ka na Romki te za zapi{uvawe vo srednoto i visokoto obrazovani e;</p>	<p><u>Kvalitativni:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Utvrdeni uslovi za dooformuvawe na obrazovani eto; • Utvrden broj na nepi smeni `eni Romki i so nezavr{eno osnovno obrazovani e vo 10 op{tini vo Makedonija; • Utvrden broj na osipani (od defini rani te celni grupi) vo periodot od 2002 do 2007; <p><u>Kvantitativni:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 kampawa na godi{no ni vo za podigawe na svesta na Romi te za va`nosta od doobrazuvawe na `eni te Romki ; • 20 Romki od sekoja op{tina opismeneti na godi{no ni vo i zavr{uvaat 1 i 2ro oddeleni e; • 10 % od osipani te vrateni vo osnovno i sredno u-ili{te i uspe{no zavr{uvaat u-ili{ta na godina; • 200 stpendii za sredno{kolki i za site Romki na univerziteti te; 	<ul style="list-style-type: none"> • MON, • DZS, • ELS • RNVOi • Rizici • -U-ili{ta 	<p><u>RIZICI:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Nejasni zakonski odredbi za dooformuvawe na obrazovani eto; • Limitirani ~ovekovi resursi vo MON i DZS za utvrduvawe na to-ni ot broj nepi smeni Romki i so nezavr{eno osnovno i sredno obrazovani e; • Neotvorenost za sorabotka od strana na nacionalni i lokalni medumi ; • Nemotiviranost na određen broj Romki za dooformuvawe na obrazovani eto; <p><u>PRETPOSTAVKI:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • - Svesnosta na Romskata zaednica vo Makedonija e zna-itelno zgol emena vo odnos na va`nosta na obrazovani eto, so akcent na obrazovani eto na `enski te deca; • - Zadol`itelnoto sredno obrazovani e od 2008 bi trebal o da go zgol emi brojot na sredno{kolki i od Romskata zaednica;
<p>Celii o-ekuvani promeni</p> <p>VRABOTUVAVE</p>	<p>a. Kvalitativni i Kvantitativni indikatori za napredok:</p>	<p>b. Izvor na informacii :</p>	<p>v. Rizici i Pretpostavki</p>
<p><u>Cel 2:</u></p> <p>Zgol emeni mo`nosti za `eni te Romki za uspe{no iintegri rawe na pazarot na trudot;</p>	<p><u>Kvalitativni:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajaknati ve{tini za uspe{no iintegri rawe na pazarot na 	<ul style="list-style-type: none"> • AVRMI MTSP 	<p><u>RIZICI</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Finansiski pre-ki za u-estvo na obukite od strana na nevraboteni te

	<p>trudot;</p> <p><u>Kvantitativni:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Edna tretina od skupno nevraboteni te Romki od evi denci jata na AVRМ obu-eni i sovetuvani za uspe{no predstavuvawe na pazart na trud (na godi {no ni vo); • Zgol emen opf at na `eni te Romki vo aktivni te merki za vrabotuvawe za 50% na godi {no ni vo); • 70% od obu-eni te `eni Romki da zasnovaat raboten odnos (na godi {no ni vo); 		<p>Romki ;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedovol en i nteres na nevraboteni te Romki za u-estvo na obuki te i za postoe-ki te mo`nosti za vrabotuvawe; • Mal broj na zai nteresi rani rabotodavci ; • Neobezbedeni sredstva od MTSP; <p><u>PRETPOSTAVKA:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zgol emena zai nteresi ranost na me unardni fondaci i i insti tucii za podobruvawe na ekonomskata sostojba na margi nal i zirani grupi ni z krei rawe novi mo`nosti za vrabotuvawe;
Pl anirani uslugi i o-ekuvani konkretni rezul tati :	Kval itativni i Kvantitativni i ndikator i za napredok:	b. Izvor na i nformaci i :	v. Rizici i Pretpostavki
<p><u>Uslugi (za cel 2)VRABOTUVAVE:</u></p> <p>2.1. Pomo{ i podgotovka na nevraboteni `eni Romki za aktivno barawe na rabota (18-40 godi ni) so sredno, vi {o i vi soko obrazovani e;</p> <p>2.2. Podgotovka na `eni te Romki za vrabotuvawe (18 - 40 godi ni) so osnovno i sredno obrazovani e;</p>	<p><u>Kval itativni:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajaknati kapaciteti za vrabotuvawe; • Zgol emen i nteres za vrabotuvawe na `eni Romki ; <p><u>Kvantitativni:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 sprovedeni programi na godi {no ni vo za podgotovka za vrabotuvawe; • 150 Romki obu-eni za 3 godi ni ; 	<ul style="list-style-type: none"> • AVRМ i MTSP 	<p><u>RIZICI:</u></p> <p><u>PRETPOSTAVKI:</u></p>
Cel i i o-ekuvani promeni ZDRAVSTVO	a. Kval itativni i Kvantitativni i ndikator i za napredok:	b. Izvor na i nformaci i :	v. Rizici i Pretpostavki

<p>Cel 3: Zgol emen opf at na ` eni te Romki so zdravstvena za{ ti ta i osi guruvawe;</p>	<p>Kval i tati vni :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utvrden to-en broj na zdravstveno neosi gurani ` eni Romki vo 5 op{ ti ni vo Makedoni ja <p>Kvanti tati vni :</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1000 Romki dobi vaat pri stap do zdravstveni usl ugi ; 	<ul style="list-style-type: none"> • Fond za zdravstveno osi guruvawe; • Javni zdravstveni ustanovi ; • Zavod za zdravstvena za{ ti ta; 	<p>RI ZI CI :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zna-i tel en broj Romki ne i spol nuvaat nekoj od usl ovi te za steknuvawe zdravstveno osi guruvawe; <p>PRETPOSTAVKA:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Najavi za voveduvawe el ektronski zdravstveni karti za si te gra ani na RM od 2009 i za zadol ` i tel no zdravstveno osi guruvawe vrz osnova na mi ni mum paket zdravstveni usl ugi ;
<p>Pl ani rani usl ugi i o-ekuvani konkretni rezul tati :</p>	<p>Kval i tati vni i Kvanti tati vni i ndi katori za napredok:</p>	<p>b. Izvor na i nformaci i :</p>	<p>v. Ri zi ci i Pretpostavki</p>
<p>Usi ugi (cel 3) ZDRAVSTVO:</p> <p>3.1. Pravna pomo{ za ostvaruvawe na Zdravstveno osi guruvawe i Zdravstvena za{ ti ta spored Zakon za Zdravstveno osi guruvawe i preventivni programi na R. Makedoni ja;</p>	<p>Kval i tati vni :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utvrdeni (f ormal ni i nef ormal ni) pri ~i ni za nemawe pri stap do zdravstvena za{ ti ta; <p>Kvanti tati vni :</p> <ul style="list-style-type: none"> • 500 zdravstveni kni { ki i zdadeni za ` eni na voznost od 18 - 65 god. (na godi { no ni vo); • 500 zdravstveni potvrdi i zdadeni na ` eni na voznost od 18 - 65 god. za ostvaruvawe na zdravstvena za{ ti ta (na godi { no ni vo); 	<ul style="list-style-type: none"> • Fond za zdravstveno osi guruvawe; • Javni zdravstveni ustanovi ; • Zavod za zdravstvena za{ ti ta; 	<p>RI ZI CI :</p> <p>PRETPOSTAVKI :</p>
<p>Cel i i o-ekuvani promeni ^OVEKOVI PRAVA</p>	<p>a. Kval i tati vni i Kvanti tati vni i ndi katori za napredok:</p>	<p>b. Izvor na i nformaci i :</p>	<p>v. Ri zi ci i Pre tpostavki</p>
<p>Cel 4: Ednakvi mo` nosti i ednakov</p>	<p>Kval i tati vni :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zgol emen broj na i nformirani 	<ul style="list-style-type: none"> • Li sta na u-esni ci od rabotni sostanoci za podgotovka na 	<p>RI ZI CI :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nezai teresi ranost,

<p>pri stap vo ostvaruvaweto na -ovekovi te prava na ` enata Romki ;</p>	<p>` eni Romki za ni vni te prava;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ol esnet pri stap za ostvaruvawe na ni vni te prava; • Senzi ti vi zi rani dr` avni sl u` beni ci za za{ ti ta na pravata na ` eni te Romki ; <p><u>Kvanti tati vni :</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Broj na ` eni koi pobaral e i dobi l e za{ ti ta od strana na i nsti tuci i te; 	<p>anal i zata;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Otpe~atena anal i za; • Dobi eni uverenija za obu-uva-i ; • Spi sok na educi rani ` eni ; • Re{ eni ja za vrabotuvawe na ` eni te Romki vo Centri te za Soci jal na Za{ ti ta;; • I se~oci od el ektronski i pe~atени medi umi ; • Spi sok na u-esni ci od tri bi ni ; • Ombutsman 	<p>nemoti vi ranosrt na koordi natori te za ednakvi mo` nost za i zrobotka na anal i zata;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nepri f atenost na akti vnosta od strana na i spi tani ~ka grupa (i ntervjua); <p><u>PRETPOSTAVKA</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Postoi pol i ti ~ka vol ja za podobruvawe na sostojbata vo obl asta na anti di skri mi naci jata;
<p>Pl ani rani usl ugi i o-ekuvani konkretni rezul tati :</p>	<p>Kval i tati vni i Kvanti tati vni i ndi katori za napredok:</p>	<p>b. I zvor na i nformaci i :</p>	<p>v. Ri zi ci i Pretpostavki</p>
<p><u>Usl ugi (cel 4) ^OVEKOVI PRAVA:</u></p> <p>4.1. Utvrduvawe na f akti ~kata sostojba na ` eni te Romki za u` i vawe na ni vni te prava vo R.Makedoni ja preku krei rawe na baza na podatoci za sostojbata na ` eni te Romki ;</p> <p>4.2. Edukaci ja na javnosta za pravata na ` eni te i mehani zmi te za za{ ti ta;</p>	<p><u>Kval i tati vni :</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Dobi eni kval i tati vni soznani ja za de f akto sostojbi te na ` eni te Romki vo odnos na ostvaruvaweto na ni vni te osnovni prava; <p><u>Kvanti tati vni :</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • I zrobotena anal i za (i stra` uvawe) i nejzi na { i roka promoci ja / di semi naci ja; • Sprovedena obuka za obu-uva~ki Romki ; • 120 sredbi na l okal no ni vo, opf ateni 1200 Romki ; • 6 obuki za dr` avni sl u` beni ci za pravata na ` eni te i 6 tri bi ni za javnosta; • 15 Romki vraboteni vo Centri te za Soci jal na Za{ ti ta (za 3 godi ni); 	<ul style="list-style-type: none"> • Li sta na u-esni ci od rabotni sostanoci za podgotovka na anal i zata; • Otpe~atena anal i za; • Dobi eni serti f i kati za obu-uva-i ; • Spi sok na educi rani ` eni ; • Re{ eni ja za vrabotuvawe na ` eni te Romki vo Centri te za Soci jal na Za{ ti ta;; • I se~oci od el ektronski i pe~atени medi umi ; • Spi sok na u-esni ci od tri bi ni ; • Ombutsman 	<p><u>RI ZI CI :</u></p> <p><u>PRETPOSTAVKI :</u></p>
<p>Cel i i o-ekuvani promeni JAVNO I POLI TI ^KO U^ESTVO</p>	<p>a. Kval i tati vni i Kvanti tati vni i ndi katori za napredok:</p>	<p>b. I zvor na i nformaci i :</p>	<p>v. Ri zi ci i Pre tpostavki</p>

<p>Cel 5: Zgol emeno u-estvo na ` enata Romka vo pol i ti -ki ot i javni ot ` i vot (na naci onal no i l okal no ni vo);</p>	<p>Kval i tati vni :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pri f atena i ni cijati va za i zmena na i zborni opt zakoni k; <p>Kvanti tati vni :</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 ` ena Romka Parl amentarka; • 75 obuki za 3 godi ni za 3 cel ni grupi (si te ` eni , ` eni vo Pol i ti -ki Partii , ma ` i vo Pol i ti -ki Partii) 	<ul style="list-style-type: none"> • Pol i ti -ki Partii ; • Mi ni sterstvo za pravda; • NVOi ; • Kl ub na ` eni prateni -ki ; • Makedonsko @ensko Lobi ; 	<p>RI ZI CI :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nepri f a}awe na amandmanot; • Nezai nteresi ranost za Pol i ti -ki studi i ; <p>PRETPOSTAVKA:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Povol na kl i ma za unapreduvawe na rodovi te odnosi vo RM i zgol emuvawe na brojot na ` eni vo Parl amentot;
<p>Pl ani rani usl ugi i o-ekuvani konkretni rezul tati :</p>	<p>Kval i tati vni i Kvanti tati vni i ndi katori za napredok:</p>	<p>b. l zvor na i nformaci i :</p>	<p>v. Ri zi ci i Pretpostavki</p>
<p>Usl ugi (cel 5) JAVNO I POLI TI ^KO U^ESTVO:</p> <p>5.1. Potkrenuvawe i ni cijati va za podnesuvawe na amadman za dopol nuvawe na l zborni ot Zakoni k vo odnos na etni -ki zagaratirani te mesta;</p> <p>5.2. Edukaci ja za pol i ti -ko jaknewe na ` eni te Romki na l okal no i naci onal no ni vo;</p>	<p>Kval i tati vni :</p> <ul style="list-style-type: none"> • l zmeni vo l zborni ot Zakoni k; • Zgol emena svesnost pravata na ` eni te; <p>Kvanti tati vni :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kampawa za dobi vawe podr { ka od po { i rokata javnost, posebno od pretstavni ci od etni -ki te parti i za i zmeni te na l zborni ot Zakoni k; • 5 obuki na regi onal no ni vo so u-estvo na 75 Romki (za 3 godi ni); • 5 obuki za 25 -l enki na (romski) pol i ti -ki parti i (75 ` eni za 3 godi ni); • 5 obuki za ma ` i od pol i ti -ki te parti i (75 ma ` i za 3 godi ni); • 10 sti pendi i za Romki za studi i na Pol i ti -ki Nauki (za 3 godi ni); 	<ul style="list-style-type: none"> • Pol i ti -ki Partii ; • Mi ni sterstvo za pravda; • NVOi ;; • Kl ub na ` eni prateni -ki ; • Makedonsko @ensko Lobi ; 	<p>RI ZI CI :</p> <p>PRETPOSTAVKI :</p>